

Kempele kunta vai kaupunki?

KEMPELE

Kaupunki -nimityksen käyttöönotosta

- Kunta voi käyttää nimitystä kaupunki, kun se katsoo täyttävänsä kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetettavat vaatimukset (KuntaL 4 § 2 mom.)
- Valtuusto päättää
- Kunnan oma arvio katsooko täyttävänsä kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetetut tavoitteet
 - Onko kuntarakenne kaupunkimainen?
 - Ovatko toiminnot monipuolisia?
 - Onko kuntakeskus kaupunkimainen?

Aikaisemmat aloitteet ja selvitykset

KEMPELE

Aikaisemmat aloitteet ja selvitykset Kempeleessä

- 1992 / Pertti Törmän aloite ”Kempeleen kuntamuodon muuttaminen kaupungiksi”
- 2015 / Kuntalaisaloite / Kempeleen kunnan muuttaminen kaupungiksi / Hannu Hyppönen
- 2017/ Valtuustoaloite / Kempele kaupungiksi? / Arto Tahkola ym.

Tilastotietoa väestöstä ja taajama-asteesta

Kempeleen asukasluvun kasvu Suomen suurinta vv. 1970-2016

VÄESTÖLTÄÄN KASVANEET JA SUPISTUNEET KUNNAT PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ 1970-2016*

VÄESTÖMUUTOS % NYKYISELLÄ ALUE-
LUOKITUKSELLA VUOSINA 1970-2016

VÄESTÖLTÄÄN ENITEN KASVANEET JA SUPISTUNEET KUNNAT 1970-2016

Kempele	333,7 %
Kirkkonummi	239,4 %
Lemland	191,2 %
Pirkkala	188,0 %
Muurame	185,4 %
Espoo	184,2 %
Vantaa	171,3 %
Järvenpää	155,4 %
Liminka	155,3 %
Nurmijärvi	148,6 %
----	----
Kivijärvi	-52,9 %
Siiksinen	-53,2 %
Pelkosenniemi	-54,9 %
Puolanka	-54,9 %
Valtimo	-55,7 %
Rääkkylä	-55,9 %
Ristijärvi	-56,5 %
Luhanka	-58,0 %
Salla	-58,7 %
Rautavaara	-61,5 %

*Kuntien luvut perustuvat 1.1.2017
alueluokitukseen ja takautuvasti

Lähde: Tilastokeskus, erillisaineisto;
Kartta ja luokittelu: Timo Aro 2017

Suurimmat kaupungit ja kunnat (helmikuu 2017)

Suomessa vuonna 2017
311 kuntaa, joista 106 käyttää
kaupunkinimitystä

Kempele on 14. suurin kunta -
nimitystä käyttävä kunta

1.	Helsinki (636 576)
2.	Espoo (274 904)
3.	Tampere (228 621)
4.	Vantaa (219 783)
5.	Oulu (200 664)
6.	Turku (187 748)
7.	Jyväskylä (138 922)
8.	Lahti (119 515)
9.	Kuopio (117 745)
10.	Kouvola (85 084)
11.	Pori (85 012)
12.	Joensuu (75 801)
13.	Lappeenranta (72 888)
14.	Hämeenlinna (67 795)
15.	Vaasa (67 559)
16.	Rovaniemi (62 267)
17.	Seinäjoki (62 160)
18.	Mikkeli (54 522)
19.	Kotka (54 152)
20.	Salo (53 483)
21.	Porvoo (50 135)
22.	Kokkola (47 879)
23.	Lohja (47 144)
24.	Hyvinkää (46 647)
25.	Nurmijärvi (42 027)
26.	Järvenpää (41 734)
27.	Rauma (39 560)
28.	Kirkkonummi (39 085)
29.	Tuusula (38 606)
30.	Kajaani (37 531)
31.	Kerava (35 432)
32.	Savonlinna (35 199)
33.	Nokia (33 226)

34.	Ylöjärvi (32 786)	
35.	Kaarina (32 752)	
36.	Kangasala (31 237)	päätös voimaan 2019
37.	Riihimäki (29 093)	
38.	Vihti (29 092)	
39.	Raasepori (28 073)	
40.	Imatra (27 464)	
41.	Sastamala (25 016)	
42.	Raahe (25 011)	
43.	Raisio (24 298)	
44.	Hollola (23 771)	
45.	Lempäälä (22 775)	
46.	Tornio (22 082)	
47.	Iisalmi (21 752)	
48.	Siilinjärvi (21 743)	
49.	Kemi (21 578)	
50.	Varkaus (21 464)	
51.	Kurikka (21 405)	
52.	Valkeakoski (21 299)	
53.	Jämsä (21 219)	
54.	Mäntsälä (20 895)	
55.	Hamina (20 572)	
56.	Sipoo (19 961)	
57.	Mustasaari (19 427)	
58.	Lieto (19 413)	
59.	Pietarsaari (19 390)	
60.	Äänekoski (19 348)	
61.	Heinola (19 297)	
62.	Pirkkala (19 172)	
63.	Naantali (19 038)	
64.	Laukaa (18 973)	
65.	Pieksämäki (18 449)	
66.	Kempele (17 361)	

Kunnat keltaisella

Kempeleen kuntaa pienemmät kaupungit/kunnat (yli 10 000 asukasta)

67.	Forssa (17 292)
68.	Akaa (16 915)
69.	Janakkala (16 671)
70.	Kauhava (16 545)
71.	Orimattila (16 276)
72.	Loimaa (16 274)
73.	Kuusamo (15 517)
74.	Uusikaupunki (15 446)
75.	Parainen (15 353)
76.	Ylivieska (15 218)
77.	Loviisa (15 186)
78.	Kontiolahti (14 836)
79.	Lapua (14 538)
80.	Kauhajoki (13 733)
81.	Ulvila (13 276)
82.	Kalajoki (12 550)
83.	Liperi (12 304)
84.	Ilmajoki (12 182)
85.	Eura (11 976)
86.	Alavus (11 844)
87.	Kankaanpää (11 640)
88.	Maarianhamina (11 583)
89.	Lieksa (11 570)
90.	Pedersören kunta (11 059)
91.	Nivala (10 888)
92.	Kitee (10 694)
93.	Hämeenkyrö (10 680)
94.	Paimio (10 677)
95.	Sotkamo (10 484)
96.	Mänttä-Vilppula (10 427)
97.	Huittinen (10 367)
98.	Liminka (10 043)

Kaupungit
keltaisella

Pohjois-Pohjanmaan kunnat ja kaupungit asukasluvun mukaan suuruusjärjestyksessä 30 kuntaa, joista 10 käyttää kaupunkinimitystä

5. Oulu (200 600)
41. Raahe (25 068)
66. Kempele (17 425)
74. Kuusamo (15 492)
76. Ylivieska (15 217)
82. Kalajoki (12 559)
91. Nivala (10 888)
98. Liminka (10 096)
107. Ii (9 626)
113. Muhos (9 008)
125. Pudasjärvi (8 137)
132. Oulainen (7 479)
135. Haapajärvi (7 318)
138. Haapavesi (7 097)
145. Tyrnävä (6 752)
163. Siikalatva (5 532)
165. Pyhäjärvi (5 396)
166. Siikajoki (5 396)
176. Sievi (5 053)
198. Taivalkoski (4 097)
219. Pyhäjoki (3 210)
228. Vaala (3 011)
233. Reisjärvi (2 841)
234. Utajärvi (2 801)
238. Kärsämäki (2 639)
239. Alavieska (2 633)
262. Lumijoki (2 094)
282. Pyhäntä (1 589)
295. Merijärvi (1 130)
298. Hailuoto (980)

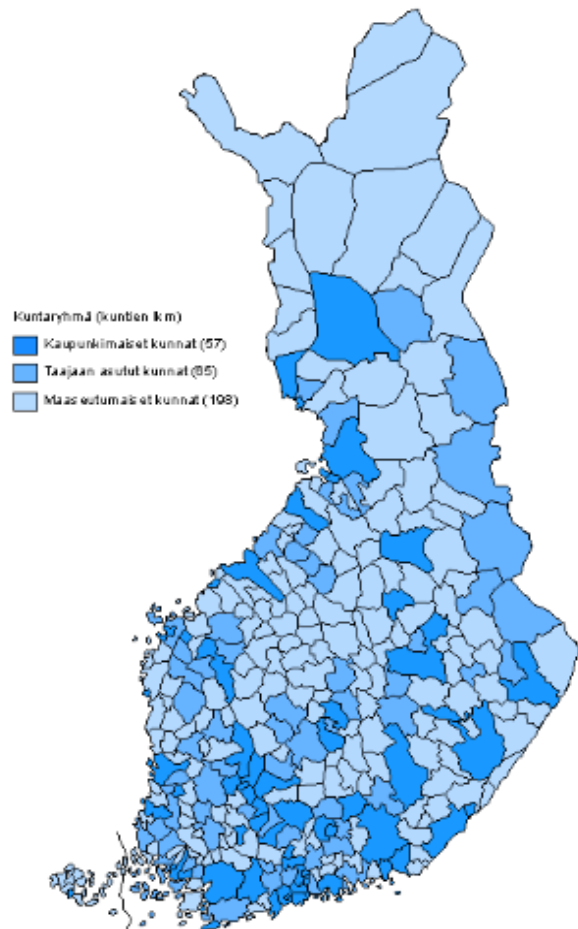
Kaupungit punaisella

Tilastokeskuksen määritelmä kaupunkimaiselle kunnalle

- ”Kaupunkimaisia kuntia ovat kunnat, joiden väestöstä vähintään 90 prosenttia asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000.”
- Kempeleessä 96,2 % asuu taajamassa (16 000 asukasta)

Tilastollinen kuntaryhmitys

- 1 Kaupunkimaiset kunnat
- 2 Taajaan asutut kunnat
- 3 Maaseutumaiset kunnat

Kunnat taajama-asteen mukaan

- Taajama-aste tarkoittaa *taajamissa asuvien osuutta väestöstä*, jonka sijainti tunnetaan.
- Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi

1.	Helsinki	100
2.	Kauniainen	100
3.	Järvenpää	99,9
4.	Kerava	99,8
5.	Vantaa	99,7
6.	Maarianhamina	99,6
7.	Espoo	99,5
8.	Kaskinen	99,4
9.	Kemi	99,4
10.	Raisio	99,2
11.	Turku	99
12.	Tampere	98,6
13.	Pietarsaari	98,3
14.	Vaasa	98,3
15.	Kotka	98,2
16.	Pirkkala	97,5
17.	Lahti	97,4
18.	Imatra	97,3
19.	Riihimäki	97,3
20.	Hanko	96,4
21.	Oulu	96,4
22.	Kempele	96,2
23.	Tuusula	94,8
24.	Kaarina	94,6
25.	Jyväskylä	94,5
26.	Hyvinkää	93,9
27.	Pori	93,4
28.	Harjavalta	92,7
29.	Rauma	92,3
30.	Varkaus	91,7

Kunta –
nimitystä
käyttäviä

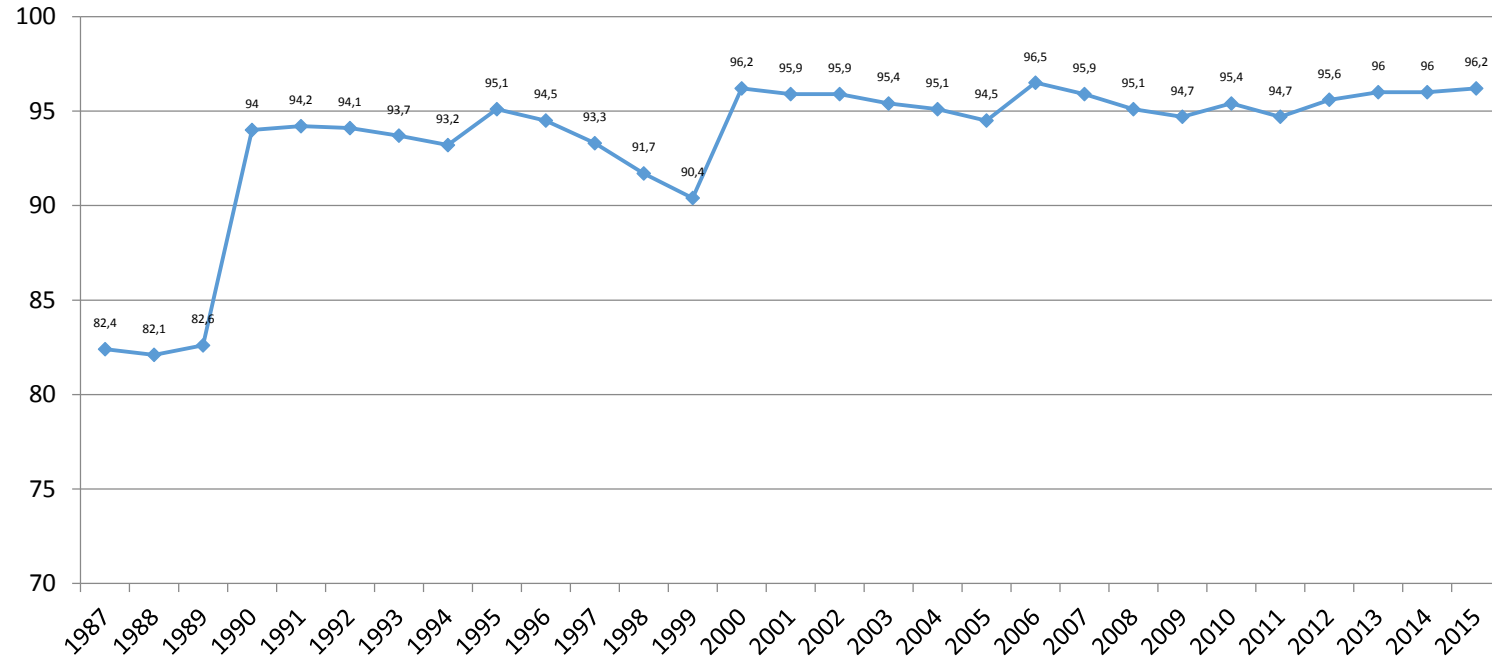
Pohjois-Pohjanmaan kunnat
(30) suuruusjärjestyksessä
taajama-asteen mukaan –
Kempeleen taajama-aste toiseksi
korkein

..Oulu	96,4
..Kempele	96,2
..Raahe	86,9
..Ylivieska	85,9
..Ii	80,1
..Liminka	79,5
..Muhos	78,4
..Kalajoki	75,5
..Oulainen	73,9
..Tyrnävä	71,2
..Haapajärvi	69,7
..Pyhäjoki	69,3
..Nivala	64,6
..Kuusamo	64,2
..Lumijoki	61,7
..Haapavesi	59,7
..Pyhäntä	55,8
..Pyhäjärvi	54,3
..Hailuoto	54,1
..Sievi	53,3
..Alavieska	52
..Pudasjärvi	50,1
..Siikalatva	47,6
..Utajärvi	46,6
..Siikajoki	46,3
..Taivalkoski	46,3
..Kärsämäki	45,4
..Vaala	42,2
..Reisjärvi	42,1
..Merijärvi	38,3

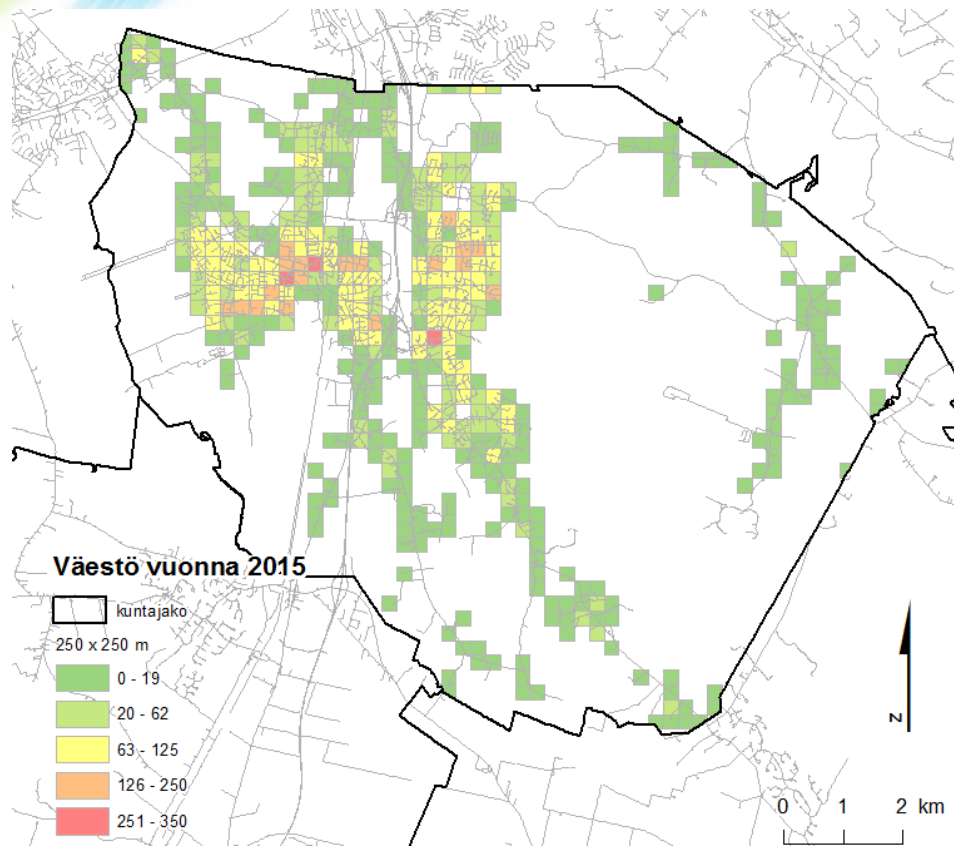
Kaupungit punaisella

Kempeleen taajama-aste, %

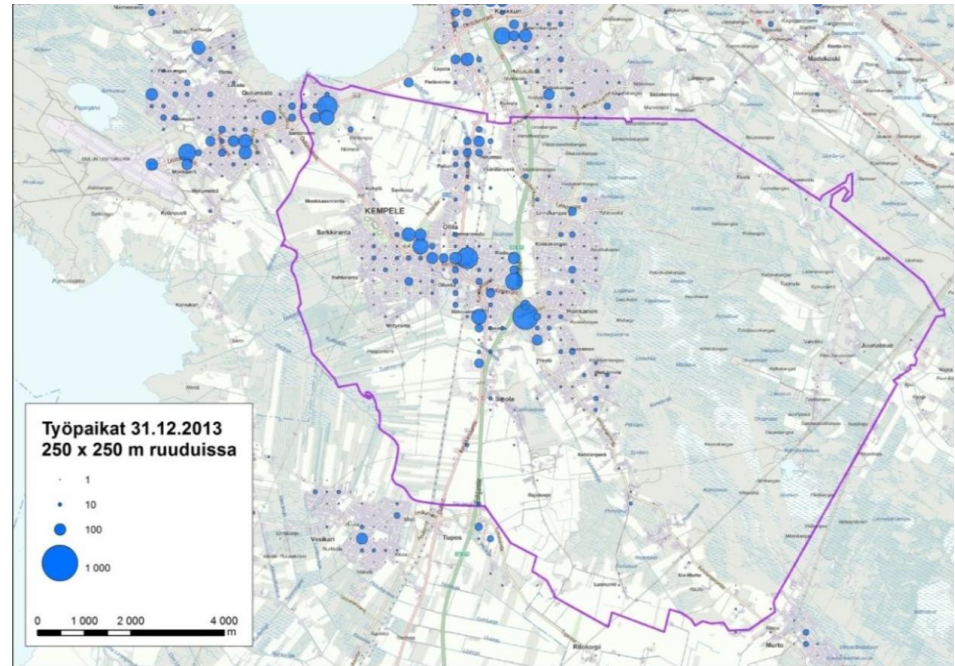
Taajama-aste tarkoittaa taajamissa asuvien osuutta väestöstä, jonka sijainti tunnetaan. Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi.

Kempeleen väestön sijoittuminen 2015

Työpaikkojen sijoittuminen -

valtaosa työpaikoista sijaitsee keskustaajamassa
tai sen tuntumassa, keskustan ja Zeppelinin
välisellä alueella

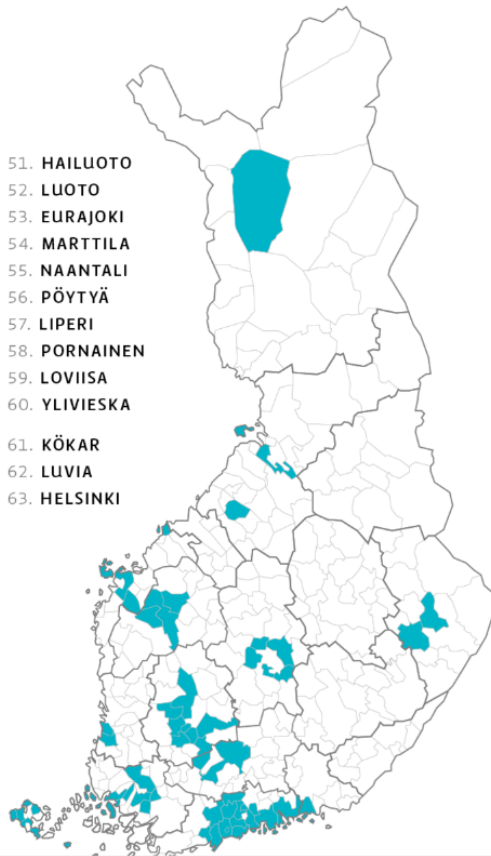
Lähde: Tilastokeskus, Ruututietokanta

Suomen kuntien muuttovetovoimaisin viidennes

Kuva: Juha Räsänen / Yle

1. JOMALA
2. KAUNIAINEN
3. LEMLAND
4. PIRKKALA
5. LEMPÄÄLÄ
6. KITTILÄ
7. SIPOO
8. LIETO
9. TUUSULA
10. NOKIA
11. YLÖJÄRVI
12. NURMIJÄRVI
13. KONTIOLAHTI
14. KAARINA
15. RUSKO
16. SIUNTIO
17. UURAINEN
18. KIRKKONUMMI
19. MÄNTSÄLÄ
20. ESPOO
21. MUSTASAARI
22. ASKOLA
23. KUSTAVI
24. SEINÄJOKI
25. MUURAME
26. VIHTI
27. GETA
28. LIMINKA
29. VALKEAKOSKI
30. KEMPELE
31. JÄRVENPÄÄ
32. ILMAJOKI
33. KANGASALA
34. VANTAA
35. PAIMIO
36. MASKU
37. LAUKAA
38. HAMMARLAND
39. PYHTÄÄ
40. VESILAHTI
41. HÄMEENLINNA
42. PETÄJÄVESI
43. ECKERÖ
44. LAHIA
45. LAPUA
46. PORVOO
47. SALTVIK
48. HYVINKÄÄ
49. TOIVAKKA
50. HÄMEENKYRÖ

51. HAILUOTO
52. LUOTO
53. EURAJOKI
54. MARTTILA
55. NAANTALI
56. PÖYTÄ
57. LIPERI
58. PORNAINEN
59. LOVIISA
60. YLIVIESKA
61. KÖKAR
62. LUVIA
63. HELSINKI

KEMPELE

Kotimaa 3.6.2016 klo 06:10 | päivitetty 3.6.2016 klo 18:03

Q kempele

Kunta	Positiivisia arvoja	Sija	Asukkaita
Kempele	10	30	17 039

Käytetyt tilastot:

- Kuntien väestön muutos-% väestöennusteen mukaan 2015–2030
- Työikäisen väestön muutos-% väestöennusteen perusteella 2015–2030
- Väestönlisäys kunnittain kaikkien väestökehityksen osatekijöiden perusteella vuosina 2010–2015
- Kuntien nettomuutto kuntien välisessä muuttoliikkeessä vuosina 2010–2015
- Kuntien nettomaahanmuutto vuosina 2010–2015
- 25–54-vuotiaiden ikäryhmän nettomuutto vuosina 2010–2014
- Työllisten nettomuutto vuosina 2009–2013
- Opiskelijoiden nettomuutto vuosina 2009–2013
- Korkea-asteen suorittaneiden nettomuutto vuosina 2009–2013
- Keski- ja hyvätuloisten nettomuutto vuosina 2009–2013
- Muuttoliikkeen laskennallinen tulokertymä vuosina 2009–2013

KEMPELE

Suomen Kuvalehden kuntatesti: Kempele sijoittui parhaaseen viidennekseen

Kempele

Väestö		Sijoitus
Väestön muutos (2014 - 2016)	2.40 %	9.
Väestön muutos (2015 - 2035)	14.62 %	16.
Väestöllinen huoltosuhde (2035)	0.80	75.
THL:n sairastavuusindeksi (ikävakioitu, 2013)	103.90	134.
Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekerroin (2014)	0.92	35.
Vieraskielisten osuus (prosenttia, 2015)	1.12 %	237.
Elinvoima		Sijoitus
Taloudellinen huoltosuhde (2014)	1.41	68.
Työllisyysaste (2015)	71.60	64.
Koulutustaso (indeksi, 2015)	406.00	11.
Avoimen sektorin ja yrittäjien osuus työpaikoista (2014)	76.62 %	31.
Toimivat yritykset (tuhatta asukasta kohti, 2014)	49.22	286.
Äänestysprosentti (kuntavaalit, 2012)	56.90	255.
Kuntatalous		Sijoitus
Nettovelka (euroa asukasta kohti, 2015)	3157.15	77.
Taseeseen kertynyt ali- tai ylijäämä (euroa asukasta kohti, 2015)	403.55	186.
Bruttoinvestoinnit (euroa asukasta kohti, 1997 - 2015)	7810.43	200.
Verovaraprosentti (2015)	2.79	132.
Verotettava tulo (euroa asukasta kohti, 2015)	16689.01	43.
Valtionosuusriippuvuus (prosenttia, 2015)	0.22 %	56.

Kuntakone: Katso, asutko Suomen köyhimmässä ja kuihtuvimmassa kunnassa – vai terveimmässä?

Suomen Kuvalehti kuntotestasi kaikki Suomen kunnat. Kuntakoneesta voit hakea minkä tahansa kunnan ja vertailla sitä muihin.

Suomen Kuvalehti

KOTIMAA 17.3.2017 10:57

Jaa artikkeli | Jaettu (2669)

Suomen Kuvalehti jakoi kunnille tähdet väestön, elinvoiman ja kuntatalouden perusteella.

Parhaaseen viidennekseen sijoittuneet kunnat saivat viisi tähteä, heikoimpaan viidesosaan jääneet yhden tähden.

Kuntakoneessa tähdet saaneita kuntia voi tutkia kaikkiaan kahdeksallatoista eri mittarilla. Missä väestö kasvaa hurjimmin vuoteen 2035 mennessä? Missä asuvat pienituloisimmat? Paljonko eri kunnissa sairastetaan? Missä asuvat koulutetuimmat ihmiset, missä on raskain velkataakka?

Kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetettujen vaatimusten täyttymisen arviointia

Onko kuntarakenne kaupunkimainen?

Ovatko toiminnot monipuolisia?

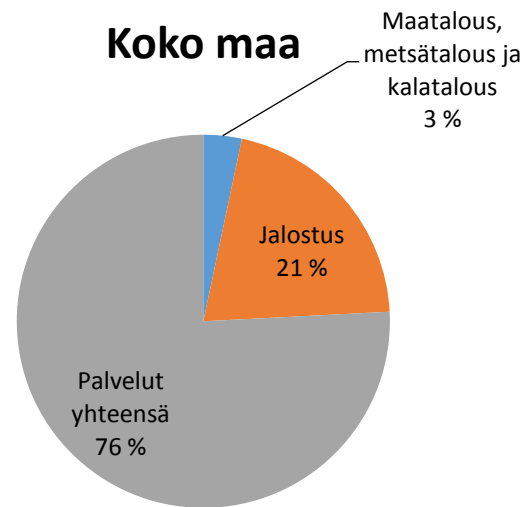
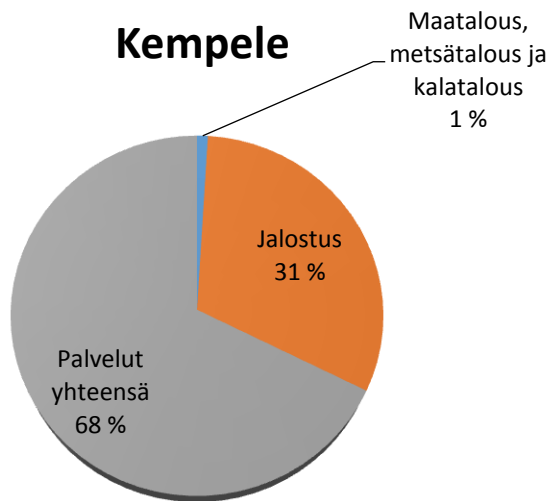
Onko kuntakeskus kaupunkimainen?

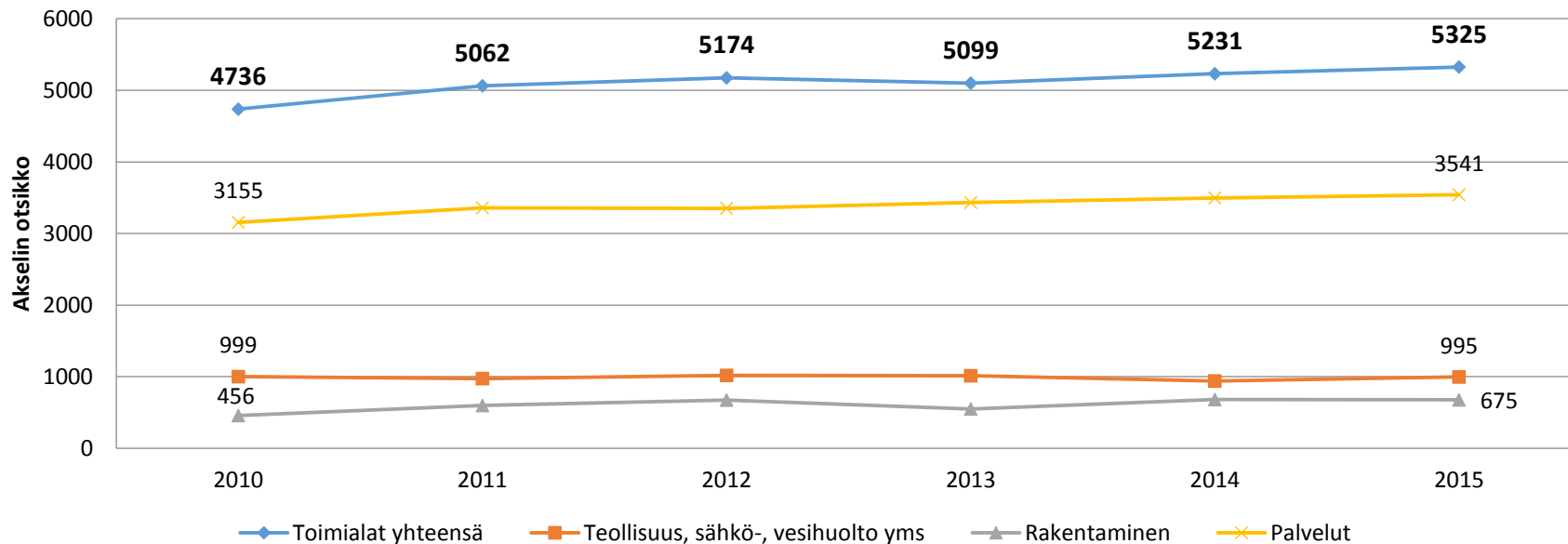

KEMPELE

Kempeleen työpaikkojen toimialarakenne on kaupunkimainen

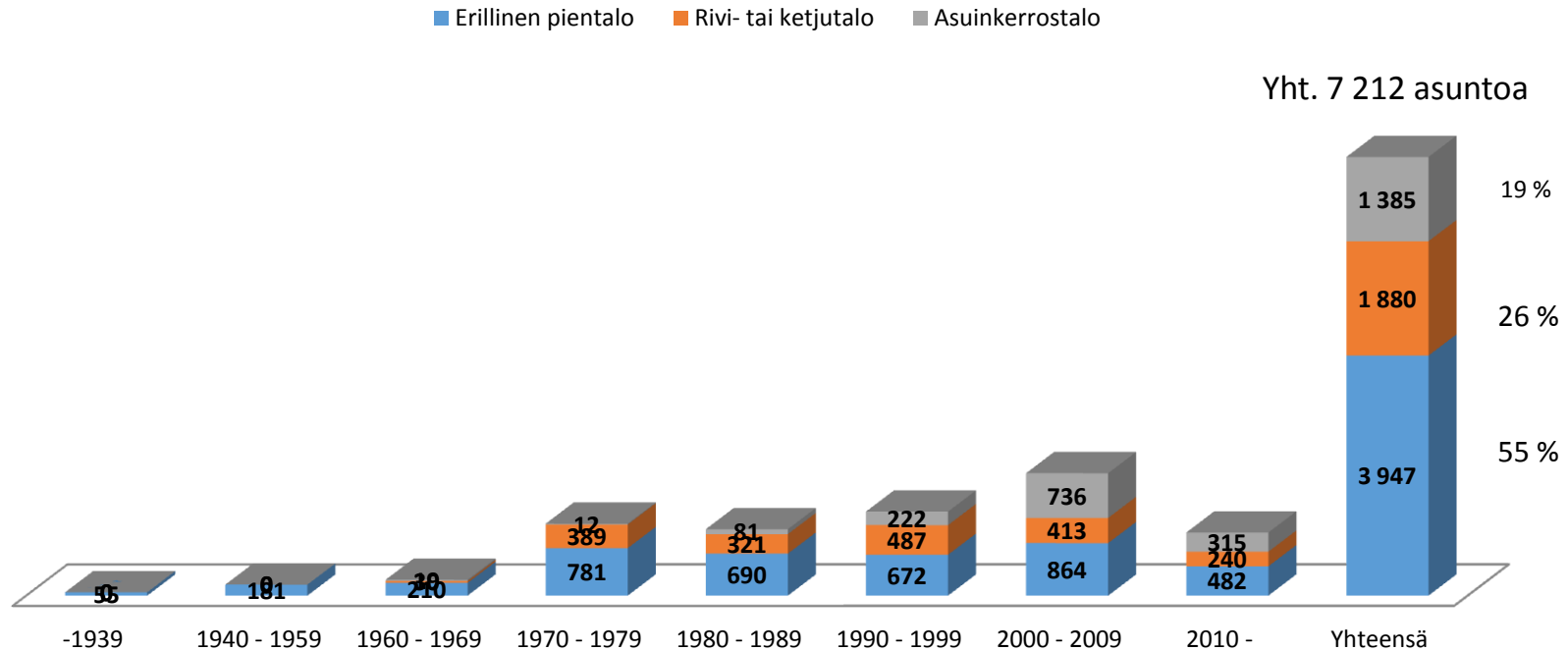
Työpaikat lisääntyneet keskimäärin 118 työpaikkaa/vuosi

Kempeleen asuntokanta monipuolistunut

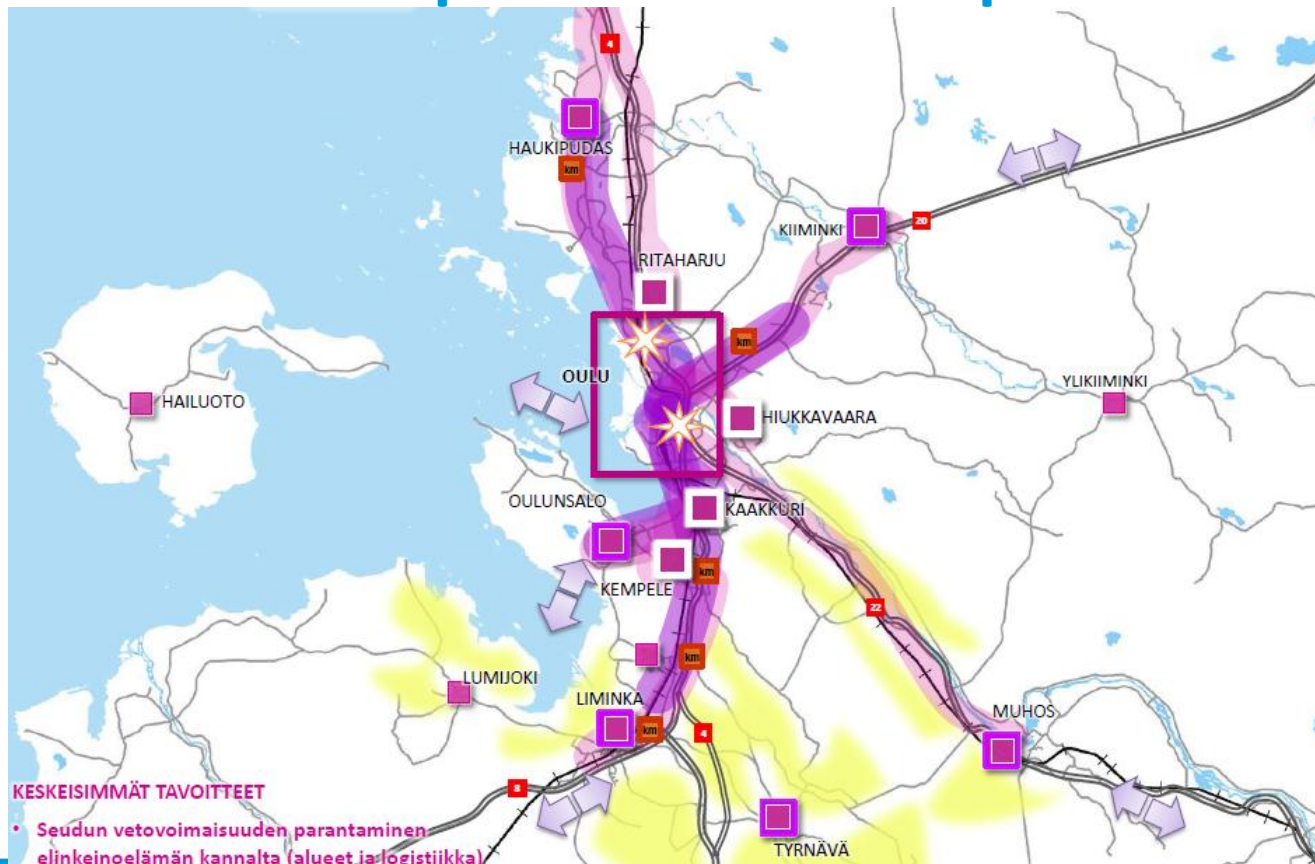
Kempeleen asuntokanta vuonna 2016 rakennusvuoden mukaan

Oulun kaupunkiseudun rakennemalli 2040 - ratkaisut Kempeleen osalta kaupunkimaisia

KEMPELE

- Capital of Northern Scandinavia:
Toiminnoiltaan monipuolinen ja
vireä palveluiden, kulttuurin ja
elinkeinoelämän keskus
- Kaupunkimainen aluekeskus
- Aluekeskus
- Paikalliskeskus
- Elinkeinoelämän ydinvyöhyke:
vetovoima-alue
- Elinkeinoelämän
kehittämisyöhyke
- Kansainväliset yhteydet
- Osaamis- ja innovaatiokeskittymä
- yliopisto, amk, cleantech,
healthtech
- Seudullisesti merkittävä keskusta-
alueiden ulkopuolelle sijoittuva
vähittäiskaupan suursykikö
- Merkittävimmät peltovyöhykkeet,
Limingan lakeus ja Oulujokilaakson
pellot

Kaupunkinimityksen vaikutukset

- **Talousvaikutukset pieniä**
 - **Ei suoranaisia taloudellisia vaikutuksia**
 - Päivitykset lomakepohjiin, käyntikortteihin, opasteisiin jne.
- **Henkilöstöön muutokset vähäisiä**
 - Joitakin nimikemuutoksia esim. kunnanjohtaja -> kaupunginjohtaja, kunnanpuutarhuri -> kaupunginpuutarhuri jne.
 - Nimikemuutos ei edellytä muutosta palkkaukseen, palkkioihin tms.

Kaupunkinimityksen vaikutukset

- Imago ja maine on aineetonta pääomaa, jolla voi olla merkitystä uutta tulevaisuuden Kempelettä rakennettaessa
- Yritysten ja elinkeinoelämän näkökulmasta kaupunkinimitys voi lisätä imagoetua kansallisesti, myös kansainvälisissä yritysytöksissä kaupunkinimitys voi olla eduksi
- Kunnan oikeudellinen tai hallinnollinen asema ei muutu
- Ei muuta kuntalaisen asemaa
- Ei vaikuta asiakasmaksuihin, taksoihin tai veroihin

Aloitteiden sisältämiä perusteita kaupunkinimityksen käyttöönotolle

- Kempele 3. suurin kunta Pohjois-Pohjanmaalla
- P-Pohjanmaan 3. vaiheen maakuntakaava-alueuunnoksessa Kempele luokitellaan kaupunkimaiseksi aluekeskukseksi
- Kaupunki mielletään isommaksi ja kehittyneemmäksi kuin kunta
- Kehyskunta leimasta on syytä pyrkiä itsenäisempään asemaan. Kansainvälisestikin ajatellen Town on tunnetumpi ja ketterämpi kuin Municipality
- Yritysten sijoittumisen kannalta kaupunki –imagollakin on merkitystä
- Kempeleen kaupunkimaiset piirteet:
 - moottoritie, rautatieasema, lentokenttä ja satama lähellä
 - Pohjois-Suomen suurin kauppakeskus, kansainvälisiä yrityksiä kuten McDonald's ja Lidl, pohjoismaisia ketjuja kuten Biltema ja Leo's Leikkimaa, kotimaisia ketjubrändejä, hotelleja, huoltamoita ja lukuisia paikallisia yrityksiä.
 - Vientiyritykset, kuten Polar Electro, Tekniseri ja Visor
 - Vapaa-ajan palvelut: uimahalli, jäähalli, palloiluhalleja, pesäpallostadion, urheilukenttä, latuverkosto, muut vapaa-ajanpalvelut Akatemiassa
 - Tasokkaat koulukampukset (0-9 lk), lukio, hyvän palvelun terveyskeskus ja laadukkaat palvelutalot
 - Kokonaismielikuva Kempeleestä on myönteinen 92 %:lla asukastyytyväisyyskyselyyn vastanneista

Yhteenveto

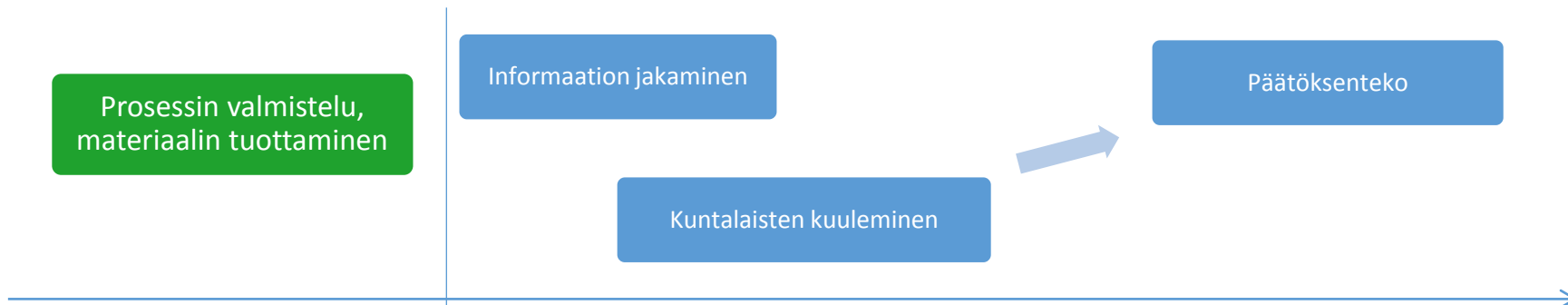
- Asukasluvultaan 66. suurin kunta Suomessa
- Taajama-aste 22. korkein (96, 2%) Suomessa
- 30. sija Suomessa muuttovetovoimassa
- Toimialarakenne kaupunkimainen: alkutuotannon osuus vain 1 % työpaikoista
- Oulun kaupunkiseudun rakennemalli 2040 -ratkaisut Kempeleen osalta kaupunkimaisia: luokitus kaupunkimainen aluekeskus
- Tulevaisuus: Kunnan keskusta tiivistyy, saavutettavuus paranee (juna, eritasoliittymä jne.), työpaikka-alueet vahvistuvat (Zatelliitti, Paituri, Hakamaa, Vihiluoto jne.) ja kaupunkimaiset palvelut vahvistuvat (Zeppelin, Zemppi -kortteli, Zatelliitin kauppa-alue, keskustan toiminnot jne.)
- Tulevat kaava-alueet ja Kempeleen keskustan kehittäminen tiivistävät asutusta edelleen ja lisäävät jatkossakin kaupunkimaisia piirteitä
- Kempele täyttää selkeästi kaupunkinimityksen käyttöönoton kriteerit

Kuntalaisten osallistaminen ja päätöksenteko osana strategiaproessia

Prosessi jakautuu kolmeen vaiheeseen

1. Informaation jakaminen
2. Kuntalaisten kuuleminen (kuntalaisäänestys 16v-)
3. Päätöksenteko (valtuusto päättää 9/2018)

Prosessin aikataulu

- Virallinen informaatio teemasta käynnistyy viikolla 15
- Äänestysaika jatkuu torstaihin 31.5.2018 klo 16 saakka
- Kuntalaisäänestyksen tulos julkistetaan kesäkuussa
- Valtuusto päättää asiasta syyskuussa

Kiitos!